Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

...ай 1921 оной 21-ѳнѳѳ гарана. | № 45 (18068) | 1989 оной февралиин 22, среда | Сэн 3 мүн.

РСФСР-эй Эрхүүгэй национально-территориальна 10-дахь ѳнгүүлиин округой бүридэл дэ Шэтын, Эрхүүгэй, Амарай областьнууд, Буряадай АССР ородог юм. Тус округѳоо СССР-эй арадай депутадта кандидадуудаар 3 хүн — Сосновско үйлэдбэриин геологическа нэгэдэлэй генеральна директор Василий Федорович Литвинцев, СССР-эй АН-ай СО-гой Газарай магнетизмые, ионосферые ба радио-долгинуудые шудалдаг Сибириин институдай патентнэ таһагые даагша Владимир Иванович Тергоев, СССР-эй оборонын министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэ Александр Васильевич Ковтунов дэбжүүлэгдэһэн байгаа. Тус национально-территориальна округто ѳнгэлта үнгэргэхэ ѳнгүүлиин окружной комиссиин шиидхэбэрэзр манай республикын болон эндэ нэрлэгдэһэн гурбан областьнуудай ажалша коллективүүдэй түлөөлэгшэдэй ѳнгалтын урда тээхи суглаан Шэтэ хотодо болобо.

КАНДИДАДУУД ТОДОРУУЛАГДАБА

...Эрхүүгэй 10-дахи ѳнгүүлиин округой ѳнгалтын урда тээхи суглаае ѳнгүүлиин окружной комиссиин түрүүлэгшэ Социалис Ажалай Герой М. Д. Пархоменко нэмэгдэ.

Эрхүүгэй 10-дахи ѳнгүүлиин округто ородог ажалша коллективүүдэй дэбжүүлэһэн СССР-эй арадай депутадта кандидадуудай этигэмжэтэ нюурнууд В. Ф. Литвинцевэй, В. И. Тергоевой, А. В. Ковтуновой ажалайнь намтар тухай суглараг-шадта хөөрэжэ үгэһэн байна. Тэрэнэй үүлдэр СССР-эй арадай депутадта кандидадууд ерээдүйнгөө ажал ябуулгын программануудые соносхобо.

В. Ф. Литвинцев: Арадай депутадуудай Соведүүдтэ дүүрэн эрхэ олгохо хэрэгтэй. Тэдэ гансал ерад зоной үрда тоосохо ёһотой. Зоной ажабайдалай, ажаһуудалай хэмжээе һайжаруулхын түлөө ородохоб.

Эдеэ хоолой программа ураг-шатайгаар шиидхэхын тула бюджедһэ мүнгэ һомолгые, ажал хэнгэй үхибүүдэз хумүүжүүлжэ байдаг эхэнэрнүүдтэ үгтэдэг тэдхэмжые, байрын гэрнүүдые, һургуулинуудые элүүрые хамгаалгын эмхи зуураануудые барилгада гаргашалагдадаг мүнгэн зөөри нэмээхэ хэрэгтэй гэжэ һананаб.

Байгаалиин баялигуудые, зоной эрхэ хамгаалха, национальна асуудал зүбөөр шиидхэхэ ябадалда гол анхаралаа хандуулхаб.

А. В. Ковтунов: КПСС-эй Центральна Комитедэй партидa, совет арадта хандаһан Хандалга соо хэлэгдэһэн партиин платформо бодото дээрэнь бэлэүүлхэ гэхэ минии саашанхи ажал ябуулгын үндэһэн гэхэ байнаб.

Оронойнгоо оборонын хүсэ шадалые саашадань хүгжөөхэ, сэрэгшэдэй дайшалхы ба политическэ бэлэдхэлэй шанарые һайжаруулха хэрэгтэ анхарал ехэзэр хандуулагдаха болоно.

Хүнүүдэй эдэбхи үүсхэл дэгжэхэ тэдээндэ ажаһуудалай ба ажабайдалай зохид эрхэ байдал хангаха гэхэ хубилган шэнэдхэлгын нэгэ шухала хубинь болоно.

Ороной Эдеэ хоолой программа бэлэүүлгэдэ сэрэгэй частьнууд хубитаяа оруулха эрэгтэй. Огородой эдеэ ургуулха, хамһабариин ажахы эмхидхэхэ хэрэгтэй. Ленинскэ национальна политика бэлэүүлхэ гэхэ шухала программа болоно.

Хэрбээ СССР-эй арадай депутат болоо һаа, намайе дэбжүүлһэн областьнуудай ба Буряадай АССР-эй шиидхэдэг бүхы ажал хэрэгтэ туһалхые ороддохоб.

В. И. Тергоев: Арад зоной ажабайдалые һайжаруулха асуудалые тон шухала асуудал гэхэ байнаб. Энэ асуудал шиидхэхын тула Сибириин регионние ажахын тоосоондо оруулха хэрэгтэй. Байгал-Амарай түмэр замые барилгын дүрэнтэжэ байбашье, тэндэхи байгаалиинь баялигые ашаглаха талаар үшөөл мүртэй нүүмэн хэгдэнэгүй.

Арад зон бүхы асуудалнуудые шиидхэлгэдэ хабаадалсаха ёһотой. Өөһэдөө олон асуудалнуудые шиидхэхэ эрхэ арад зондо олгохо шухала.

Би арадай депутат болоо һаа, интернациональна хүмүүжүүлгын асуудалда ехэ анхарал хандуулхаб.

СССР-эй арадай депутадта кандидадуудай ерээдүйн ажал ябуулгынгаа программа соносхоһоной удаа суглаанда хабаадагшад олон тоото асуудалнуудые тэдээндэ табиһан байна. Тэдэ асуудалнуудай нэгэ хэдыень эндэ дурдахэ хэрэгтэй.

Жэшээлхэдэ, депутадта кандидат В. Ф. Литвинцевтэ нимэ асуудалнууд табигдаа.

Асуудал. РСФСР-эй ниислэл хотые Сибирьтэ дүтэлүүлхэ гэһэн зарим хүнүүдэй дурадхал тухай та юу хэлэхэ байнабта?

Харюу. РСФСР-эй ниислэл хотые Сибирьтэ дүтэлүүлхэ гэһэн дурадхалые дэмжэхэ байнаб. Омск, Новосибирск, Эрхүү РСФСР-эй ниислэл болохо аргатэй.

Асуудал. Хубилган шэнэдхэлгэдэ танай орууллһан хубита ямар бэ?

Харюу. Үйлэдбэриин нэгэдэлэйнгээ хүдэлмэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ талаар зарим тэдэ амжалта туйланхайбди. Энэдэ миниишье орууллһан хубита бии байха ёһотой.

СССР-эй арадай депутадта кандидат А. В. Ковтуновто үгтэһэн асуудалнууд тэрэнэй үгэһэн харюунууд.

Асуудал. Сэрэгэй частьнууд олон газарта байгаалиде гарза хохидол үшаруулдаг, һуурин, тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо талаар ямаршье хүдэлмэри хэдэггүй. Энэзэн тухай, мүн Байгал нуур хамгаалха тухай танай бодомжо ямар бэ?

Харюу. Сэрэгэй частьнууд байгаалида гарза хохидол үшаруулха ёһогүй. Һуурин тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо талаар мүнөө хэмжээнүүд абтажа байнхай. Байгал далайе сэбэр болгохын тула целлюлозно-картонно комбинадуудай хүдэлмэриие болюулха хэрэгтэй.

СССР-эй арадай депутадта кандидат В. И. Тергоевто нимэ асуудалнууд табигдаа.

Асуудал. Латвиин ССР-эй арадай фронт гээшэдэ ямараар хандадаг гээшэбта?

Харюу. Латвиин ССР-эй арадай фронт шухала асуудалнуудые шиидхэхэ гэжэ оролдодог гэхэ байнаб.

Асуудал. Та юундэ КПСС-эй эзэргэдэ оролдоггүй гээшэбта?

Харюу. Энэ минии өөрын хубиин асуудал ааб даа. КПСС-эй программые гол түлэб дэмжэдэгби. Мүнөө нэһамни ехэ болоод, партиин гэшүүн болсхо тухай бодомжолхо арга һалаа.

Суглаанда хабаадагшадай асуудалнуудта депутадта кандидадуудай харюусаһанай удаа үгэ хэлэлгэн эхилэ.

Сосновско үйлэдбэриин геологическа нэгэдэлэй хүдэлмэриилэгшэ В. А. Кравцов үгэ хэлэхдээ СССР-эй арадай депутадта кандидат В. Ф. Литвинцев Эрхүүгэй городской Соведэй депутадаар, Эрхүүгэй Свердловско райкомой бюроогой гэшүүнэзэр ѳнгүүгдэһэн тула арадай депутадай ажал ябуулгые һайн мэдэхэ байна гэбэ. Тэрэнэй ѳнгүүлгын урда тээхи программа бултанда ойлгосотой, ямаршье асуудал шиидхэхэдээ, өөрын һанал бодолтой байдаг хүн юм гэжэ хэлэбэ.

Сэрэгэй алба хаагша В. М. Курганов удаань үгэ хэлэбэ. А. В. Ковтунов түрэнэй удха шанартай асуудалнуудые шиидхэжэ шадаха хүн гээшэ. Казахай ССР-тэ алба хэжэ байхадаа СССР-эй Верховно Соведэй депутадаар ѳнгэгдэжэ ѳнгэгшэ дайнгаа захяануудые һайнаар дүүргэдэг байһан юм.

Удаань Газарай магнетизмые, ионосферые ба радио-долгинуудые шудалдаг Сибириин институдай таһагые даагша Г. И Фильшин үгэ хэлэхдээ, депутадта кандидат В. И. Тергоев байгаали хамгаалха талаар илангаяа Байгал нуурые бүтээлаха ябадалтай тэмсэл ябуулдаг, урдаа табиһан зорилгоео бэлэүүлжэ шедадаг улад зоной дунда ойлгуулажжын хүдэлмэри ябуулха үндэр шадабритай дутагдалнуудтай эбэсэжэ байдаггүй заншалтай хүн юм гэжэ хэлэбэ.

Суглаанда хабаадагшад депутадта хөөр кандидадые бүридхэлдэ абтахыень үлөөгэ гэһэн шиидхэбэри ябаба. Өөрөө ѳнгүүлгын урда тээхи суглаанда хабаадаһан 348 хүнэй дуугаа үгэлгын дунгүүд нимэ байба: А. В. Ковтуновой түлөө 303 хүн, В. Ф. Литвинцевэй түлөө 239 хүн, В. И. Тергоевой түлөө 79 хүн дуугаа үгэбэ.

Өөрөө ѳнгүүлгын урда тээхи суглаанда хабаадагшад РСФСР-нэй Эрхүүгэй национально-территориальна 10-дахи ѳнгүүлиин округ ѳоо СССР-эй арадай депутадта кандидадуудаар СССР-эй оборонын министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэ **А. В Ковтуновые,** Эрхүүгэй областиин Сосновско үйлэдбэриин геологическа нэгэдэлэй генеральна директор **В. Ф. Литвинцевые** депутадта кандидадуудаар бүридхэлдэ абахыень ѳнгүүлиин окружной комиссида дурадхаха шиидхэбэри нэгэн дуугаар баталан абаба.

Үглөөдэрынь эдэ нүхэд депутадта кандидадуудаар бүрид хэлдэ абтаба.

С. ОЧИРОВ.

БИЛГАН ШЭНЭДХЭЛГЭДЭ — ЭРДЭМ-ТЕХНИКЫН ДЭБЖЭЛТЭ

Украинын ниислэлдэ М. С. Горбачевой хэһэн уулзалганууд

...ССС). Москваһаа ...дой Борисполь-...ээрэ бууһанайнь ...эн минутын үн... М. С. Горбачев ...ерэлгын худэлдэ...амма эхилбэ. ...вой нэрэмжэтэ ...структорска бюро...ой бүтээгдэһэн ...ктай суута агаа...удай үг залгам...машиные харалдамайнуудай нэгэн ...эхи эгэл томо ...самолет — АН-225 ...мүнөөнэй һаин ...жэ шанараараа ...уулна. Турбореактивен двигатель 87 ...агаарай онгосые ...дэгдээнэ. Конструкторска бюрогой таһалжа конструктор ...эн машинатай ...овые танилсуулгын ...ороноймнай үйлэдхэрол болохо ...электронно-тоолгын машинаа...материал...хэрэглэгдэдэг гэ...АН-225 тухэлэй ...ѳѳн бүтээлгэ хаа...ын гунэзгы ухаан ...жэгүүр болохо...эл түрүү, тех...ургэнѳѳр нѳбтэ...болоно.

...юнь һарада М. С. ...нѳѳ сууда гараа...й» эндэ дэлгэ...илсахадань —3,5 ...эн имагтал нимэ ...даа һэн.Ехэ ...спортна машин...рхэ тухай, тэдэ...билгада, зохёон ...томатика, эгээл ...нуудые үргэнѳѳр ...ай хөөрэлдөөн

...түсэбтэ табан ...замуудта ажалманган томо са...охёон бүтээгшэд ...араа урда тэ...эн самолет бү...замда гаргаба ...иальна үйлэдбэ...да хубилган шэ...энэ һуури — эр...дэбжэлтын эршэ ...гэшэ хараа шу...уури болоно.

...ев эн машиные ...ние зохёон бү...итчик-туршагшадай. Шэнэ машин...эжэ нэрлэгдэнэ...лтайшье бэшэ. ...р «Хүсэлэй» гэ...Хэрбээ арад зо...үүлхэдэ, хараа...лгонуудай бэ...ухада одорхой ...ние Бодхоо...ралхэг ...ргтой, ...эн жэ...ртэ хү...лүүлгэ...эг гэ...ина ...он бү...ие ...хэйлэн

...225 тухэлэй са...дхүүлэн харуул...шагша А. В. Га...элбэрилдэг эки...ой мантан томо ...тиимэшье холо ...һаа таһаржа, ог...дүүлин гаража ...д аэродром дээ...хин тойрон нии...торска бюрогой ...ром тээшэ шэг...эн гэ...ргэ эзэ...ургэ ...ургэнѳѳр нѳбтэ...болоно.

...ачев генеральна ...баяр баяскаа...

М. С. Горбачев болон тэрээнтэй үдэшэжэ ябагшад В. И. Ленинэй хүшөөгэй дэргэдэ ошобо. Хүшөөгэй гранит шуулуй табсан дээрэ Ленинэй хэлэһэн үгэнүүд алтаар бэшэгдэнхэй: «Ородой болон Украинын пролетаринарай хамтын ажал ябуулгаар сүлөөтэ Украина байгулагдаха арга гэ, ниимэ нэгэдэлгүйгөөр тэрэ байгуулагдахагүйл». Коммунис партиие, Совет гүрэниие байгуулагшадо бодхоогодоһон хүшөөгэй дэргэдэ М. С. Горбачев, В. В. Щербицкий баглаа сэсэгүудые табиба.

Пролетарска интернационализмын ёһо заншалнууд, аха дүү союзна республикануудай нэгэдэл, манай ажабайдалай бүхы талые шэнэдхэлгэдэ киевэйхидэй оруулдаг хубита хадаа М. С. Горбачевой ажалай ба Эсэгэ ороное хамгаалгын Агууехэ дайнай бүлэг ветераннуудтай, залуушуулай түлөөлэгшэдэтэй хэһэн хөөрэлдөөнэй темэ болобо.

Хубилган шэнэдхэлгын тэдэнэртэ заяаһан дүй дүршэл тухай Украинын ниислэл хотын ажалшад — ветерануд, залуушуул М. С. Горбачевто хөөрэбэ. Мүнөө үеын бэрхэшээл түбэгүйдые гаралан дабахын тула хүн зоной бэелүүлжэ байдаг ажал хэрэгүүдэ хадаа энэ хөөрэлдөөнэй гол удхые тодорхойлно. Эгээл тиимэһээ хүсэлэл орсодолгонуудаа арьбадхажа, ураг-шаа нэйдамтайгаар дабшаха, хараа түсэбүүдээ ойлгон мэдэрхэ гэһэн удхатай.

Общественнай ураг-шаа дабшана. Олониитын социальна эдэбхи үүсхэл, хүн зоной үнэн зүрхэнэй мэдэрэл ѳнгүүлгын таб

КПСС-ЭЙ XXVII СЪЕЗДЫН ШИДХЭБРИЙҮДЫЕ БЭЕЛҮҮЛХЭН ТУЛӨӨ

ШАНАРТАЙГААР ТУШААЯЛ, ХОНИШОД!

Үйлэдбэрилэн гаргадаг продукциин шанар нарижуулан һайжаруулха зорилготойгоор ороной промышленна зарим предприятинуудта гүрэнэй тушаан абалгын гүрим нэбтэрүүлэгдэж һэн. Улаан-Удын нарин сэмбын комбинадай гаргадаг продукци үнгэрэгшэ жэлэй январиин 1-һээ гүрэнэй тушаан абалгын албанайхид хинажа эхилээ һэн. Тус гуримай үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээгүй байхада, комбинат гаргадаг продукциингаа шанарай талаар нооһоной промышленностиин предприятинуудай дундаһаа шалгардаг байһан юм. Тиимэһээ энэ гуримай үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэхэдэ, манда иимэ албан хэрэгүй гэхэ хүнүүдшье байгаа һэн. Гэбэшье комбинадай коллектив энэ гуримай эрхэ байдалда һайнаар ажаллахаар бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэһэн байна. Имагтал энээнэй ашаар продукциин шанар һайжаруулжа, голодоһондо ехээр оруулаагүй бшуу.

Манай албанай хүдэлжэ эхилһэн сагһаа хойшо продукциин шанарта гомдол багаар ородог болоо. Жэшээлхэдэ, нооһон бүдэй талаар яла түлэлгэ гурба дахин, угаагдаһан нооһоной — 1303 мянган түхэригөөр бага болгогдоһон байха юм. Үнгэрһэн жэлэй туршада гаргагдаһан бүхы продукциин 92,3 процент түрүүшын шалгалтаар тушаагдаа. Харин үлэһэн бусад продукци хүсэд һайжаруулагдаад, тушаагдаа һэн. Эдэ тоо, бариманнуудые хараад үзэхэдэ, һалбариин бусад предприятинуудта орходоо, комбинадай ехэнхи продукци һайн шанартай байна. Гэбэшье продукциин шанар һайжаруулхаар неесэ арга боломжонууд биигэжэ тэмдэглэлтэй.

Албадан зонхилолгын аргаар гаргадаг продукциин шанар һайжаруулха зорилго манай гүрэнэй тушаан абалгын албанай урда табигдана. Иимэ гурим зарим хүтэлбэрилэгшэдэй һанаанда ехэ тааваагүй байха юм. Һарын эсэс багаар түсэбтэ даабарияа сүм дүүргэхэ гэжэ яараад, зарим цехүүдэй хүтэлбэрилэгшэд продукциин шанарта анхардаггүй. Иимэ ушарнуудай үзэгдэхэдэ, манай албанай хүдэлмэрилэгшэд иимэ ябадалнуудые болюулхын тула эрид хэмжээнүүдые абадаг юм. Тиигэжэ цехэй хүтэлбэрилэгшэдтэй арсалдаха ушарнууд үзэгдэдэг гээшэ. Комбинадай нэгдэндо жэлэй тоосогоор урид абаһан авансын мүнгэн дээрээ 3 мянган үлүүтэй түхэриг нэмэжэ абаа һэмди. Урдынхидал бригадир гү, али зоотехник юу хэлэнэб, юу асаржа үгэнэб гэжэ хүнэй гар хараад байдагта орходоо мүнөө ажалнай ондоо болоо, харюуһаа бэшэ мүн нооһо тушааһан колхоз, совхозууд горитойгоор гаргада ороно. Муу шанартай нооһон бүд худалдажа абаһан хүн тон ехээр хохидоно гэжэ тэмдэглэлтэй.

«Гүрэнэй тушаан абалгын гүрим үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгэ хадаа ажабайдалаар баедхагдаһан, саг зуурын, гэбэшье удаан болзорой хэмжээн» гэжэ СССР-эй Госстандартын түрүүлэгшэ Колмогоров хэлээ һэн. Албанаймнай худэлмэрилэгшэд ганса заабариин ёноор лэ худэлнэгүй. Элдэб ушарнуудай үзэгдэхэдэ, шэнжэлжэ үзөөд, зүбөөр шидхэхые оролдодог. Бидэнэр ганса бэлэн болоһон продукци тушаан абадаг бэшэ, мүн ондоо тэрэһээ асарагдаһан түүхэй эдэй, материалнуудай, детальнуудай шанар, тухеэрэлгэнүүдэй техническэ бүрин бүтэн байлгые шалгадаг, технологиин хэр зүбөөр сахигдадагые хинедаг гээшэбди.

Комбинедай хүтэлбэрилэгшэд манда туһа хүргэжэ байдаг. Албанаймнай эмхидхэн байгуулагдажа байха үедэ дүй дуршэлтэй мэргэжэлтые худэлхыень манда эльгээгээ һэн. Комбинадай нинтын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалседагбди. Улаан Хэрээһэнэй бүлгэмэй эхин эмхинн түрүүлэгшээр, цехэй парторганизациин секретаряар, комбинадай парткомой, партиин райкомой гэшүүдээр, хүтэлбэрилэгшэдтэ продукциин шанар һайжаруулха хэмжээнүүдые абажа, бэелүүлхыень даалгадаг юм.

«Гүрэнэй тушаан абалгын гүрим үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгэ хадаа ажабайдалаар баедхагдаһан, саг зуурын, гэбэшье удаан болзорой хэмжээн» гэжэ СССР-эй Госстандартын түрүүлэгшэ Колмогоров хэлээ һэн. Албанаймнай худэлмэрилэгшэд ганса заабариин ёноор лэ худэлнэгүй. Элдэб ушарнуудай үзэгдэхэдэ, шэнжэлжэ үзөөд, зүбөөр шидхэхые оролдодог. Бидэнэр ганса бэлэн болоһон продукци тушаан абадаг бэшэ, мүн ондоо тэрэһээ асарагдаһан түүхэй эдэй, материалнуудай, детальнуудай шанар, тухеэрэлгэнүүдэй техническэ бүрин бүтэн байлгые шалгадаг, технологиин хэр зүбөөр сахигдадагые хинедаг гээшэбди.

Комбинедай хүтэлбэрилэгшэд манда туһа хүргэжэ байдаг. Албанаймнай эмхидхэн байгуулагдажа байха үедэ дүй дуршэлтэй мэргэжэлтые худэлхыень манда эльгээгээ һэн. Комбинадай нинтын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалседагбди. Улаан Хэрээһэнэй бүлгэмэй эхин эмхинн түрүүлэгшээр, цехэй парторганизациин секретаряар, комбинадай парткомой, партиин райкомой гэшүүдээр, предприяти бэшэ мүн нооһо тушааһан колхоз, совхозууд горитойгоор гаргада ороно. Муу шанартай нооһон бүд худалдажа абаһан хүн тон ехээр хохидоно гэжэ тэмдэглэлтэй.

«Продукциин шанар ба хэрэглэгшэдэй эрхэнүүдые хамгаалха тухай» СССР-эй Хуулиин проект хүн зоной зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдаба. Тус Хуулиин проект соо продукциин шанар һайжаруулжа, дэлхэйн стандартын хэмжээндэ гаргаха зорилго табигданхай. Энэ тон зүб. Юуб гэхэдэ, гадаадаһаа асарагдаһан нооһо угааһанай һүүлээр сэбэр утаһанай гараса манайхиһаа һураггүй ехэ байдаг. Энэ юу гэршэлнэб гэхэдэ, тэндэхи хонишод нооһоной шанарта тон ехэ анхарал хандуулна. Манай хонишод һайн шанартай нооһо хайшалан абаһанайнгаа түлөө бодотоор урмашуулагдаагүй байна. Тэдэнэр хэды шэнээн килограмм нооһо хайшалнаб, тэрэнэйнгээ зэргээр лэ урмашуулагдана. Минии һанахада, сэбэр утаһанай гарасаар салин хүлһэ түлөө һаа һайн бэлэй.

Комбинадта ерэһэн түүхэй эдэй шанар тусхай зааварийн ёноор шалгадагбди. Тиихэдээ колхозуудай түлөөлэгшэдэй гү, али комбинадай худэлмэрилэгшэдэй энэ заабариие хазагайруулаа һаань, түүхэй эд тушаан абалгые болюулжа, тушаажа урдиһыень, дуурһан шалгадагбди. Тус заабариие хазагайдулһан хүндэ яла тохохо эрхэ энэ жэлдэ манда үгтөө.

А. ВИЛЬДЯЙКИН,
нарин сэмбын комбинадай гүрэнэй тушаан абалгын албаниие хүтэлбэрилэгшэ.

Мүрысөөнэй түрүү

НОГООН ДА ДОЛГИЛУУЛ

Базаржап Жанчипович Аюшеевые Түнхэнэй аймагай хүн зон бултадаа шахуу танидаг, ехээр хүндэлдэг юм. Энэ нухэрнай Харбяангуудай совхозой Харбяангуудай тракторна бригадада 46 жэлдэ механизатораар худэлжэ, яала дүй дуршэлтэй болонхой. Бүхы наһаяа газартай холбожо, үхибүүнһээ өөрэгүйгөөр тэрэнээ харуулалан элдүүрилжэ, абахал гэһэн ургасаяа хуряадаг юм. Совхозоо соогоо һурган хүмүүжүүлэгшэ гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэһөөр үнинэй.

Тэрэ бага наһанһаа техникэдэ ехэ дуратай байһан тула нютагайнгаа һургуулида һуража байха үедөө янза бүрнин гүмэр тудэгэ, модо хэрэглэжэ, худөө ажахын элдэб тухэлэй машина, саһаригта СХТЗ, гэнжэтэ ЧТЗ-60 тракторнуудые дархалжа наададаг һэн. Тиихын хажуугаар механизаторнуудай Хэрэнэй МТС-тэ техникэ зоһабарилхаяа ошоходоньтэдээнтэй сугтаа бүтүү автомашинеда һуулгажа ерээд, шуурэб шүнхэ мушхалсажа байдаг бэлэй, — гэжэ тэрэ үедэ МТС-эй ахалагша механик байһан Д. Н. Бандеевэй бүри табяад онуудаар хөөрэжэ байхыень нэгэнтэ бэшэ дуулаһан байхаб. Үүн хадаа бага наһанһаа ажалэй амта танижа, техникэдэ дуратай байхадаа, хожомоо хододоо урагшатай, аймаг соогоо хүндэтэй, суутай ябаа эзэргэтэй, — гэжэ тэрэ тодорхойлдог һэн.

1948 ондо нютагай залуу механизаторнууд Базаржап Аюшеев, Нима Лопсонов гэгшэдэ да хадын хормойдо оршодог Хонгор-Уулын аршаанда ажарт һарада амархаяа мордоһон байгаа. Тэдэ ажалша зон миин юундэ һууда гээшэб? Тэдэ хөөрөй модоор дархалһан элдэб машинануудые тэндэ амарһан хүнүүд олон жэл соо хаража, хужарладаг, уран шадабариие гайхан тэмдэглэдэг байһан юм. Тэдэ Базаржап дархалаа гэхэгүй. Юундэб гэхэдэ, тэрэниие багаһаань нютагтань Пэльма гэжэ нэрлэдэг тула, Пальма, Нима гэжэ хөөр конструкторай бүтээһэн техникэ гэлсэдэг һэн.

Эсэхэ сусахые мэдэхэгүй хөөрөө нүхэд үглөөгүй эртэ бодожо, тулөө тайраад, ваннеда орохо аршаан халаажа, мүн нэгэ модоньһоо улүү зайда ошожо, хадын аршаан асаржа, амаржа байһан, наһатай Даша-Дондог Хальшаев, Пагма Хамаганова, Галя Гомбоева гэгшэдээ һайшаалда яала хуртэһэн байна.

Түрүү механизаторай дүй дуршэлтэйень ойлгоһон МТС-эй ахамад агроном ябаһан М. И. Неугодников кукурузашан болохыень тэрэндэ дурадхажа, агротехническэ бүхы заабари һайнаар үгэдэг, тарилгын үедэ түһаламжа үзүүлжэ байдаг.

Түрүүшын жэлдэ тарилгын һүүлээр ургамалнууд жэгдэ бэшээр бултайжа захалһан байгаа. Һүбэлгэн механизатор ушарыень абаһаар ойлгоодхёо һэн. Юундэб гэхэдэ, урда тээнь үтэгжүүлгэ, наг шэбхэнь жэгдэ бэшээр тараагдаһан байгаа ха юм. Тракторна бригадын бригадир, Ажалай Улаан Тугай орденто Д. Д. Лопсонов энээниие баһа ойлгоо. Алдуу гаргаһан механизаторшье гэмэ мэдэржэ, харуулһалга һайнаар хэжэ, түрүүшын жэлдэ гектарай 280-яад центнер кукурузын ногоон набша хуряагаа һэн.

Хойто жэлынь дүй дуршэлтэй болоһон кукурузашан алдуугаа дабтангүй, минеральна үтэгжүүлгэ жэгдээр тараажа, газараа һайнаар элдүүрилжэ, саахарай хулһандал үндэр кукуруза ургуулжа, малшадые баясуулаа бэлэй.

Июнь һарын эхээр Түнхэнэй голдо хура бороон ехээр ороожо, тарилгын талмай үгэгдэжэ хухэ ногоон хүнжэлдэл адли бурааг үбһөөр хушаад дагжэшээтэй. Энэ үедэ унтаха нойроо мартажа, дутуу ядуу нэгэ юумэ эдеэ болоод, хонон, үнжэн тарялан дээрээ байһаа буряад хэ... баян, һайхан ...ье буряад хэлэ... ...ргы удха, угалдые байна хаш ...зобохоор бай... ...ердэмтэд энэ ...үүргые мартан... ...оруулха ёнотой. ...улиин хрестома... ...буряад номуу... ...гобол, һайн бай... ...ин багшанар үхи... ...ряад арадайнгаа ...суглуулжа, тэ... ...найханиень ойл...

Арадаа НАЙДАДА

ЭРХЫ Д

Арадай депутадта кандидадуу... ...куковагай программа соо ним... ...тараалагданхай. Зүгөөр эгээл... ...о ямаршье кандидадай прогр... Юундэб гэхэдэ, Улаан-Сэсэг... -Удын трикотаж гадар хубсаһ... ...ушээр худэлдэг. Фабрикынь б... ...ургаг республикымнай зон... ...ргададаггүй юм. Тус предприя... ...а хойшо эндэ худэлжэ байна... бүтээдэг продукцияа нютаг... ...арууулха, тэдэнэз гоё һайхан... ...ангаха сэдьхэлтэйгээр иимэ ас... ...ан байна. Улаан-Удэдэ бүтээгд... ...наһай олоной дунда хүндэтэй... ...й мэдээжэ ха юм.

Куковагай энэ предприятида... хойшо арбан жэл болохоо... ...тойхон худөөгэй басаган худэ... ...валда ороходоо, бага балшар...

Манай хөөр

ГАБИСУУРЫ АРАЛСАЖ

Москвагай үйлэдбэриин-худалдаанай «Салют» гэжэ өёдолой нэгэдэлэй коллектив совет эхэнэрнүүдые гоё һайханаар хубсалуулха зорилго хараална. Үнгэрэгшэ жэлһээ энэ нэгэдэл эхэнэрнүүдэй гадар хубсаһа олоор бүтээжэ захалаа. Өөһэдыгөө өөрынгөө олоһон мүнгэ зөөрөөр гүйсэд хангаха гуримаар ажалаа эмхидхэхэдээ, эндэ ажалай бүтээсэ болон бүтээһэн продукциинь шанар хараа байса һайжараа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ахалагша хонишон Ц. П. Будаев Ирина нухэртээ.

Авторай фото.

Хэжэнгын район.

Коммунист тухай хөөрөөн

БИДЭНЭРЭЙ ОМОГОРХОЛ

Ехэ-Цакир гэжэ тосхон тээшэ зуглэжэ һалаатаһан харгыһаа бэшэ, хажуу тээшэтнай хазагайруулхаар ондоо ямаршье харгы үгы юм. Захааминай районой ёһотойл захын, эгээл хойто үгэй нютагууд Борто, Цагаан-Морин, Баян-Гол, Мэлэ тосхонуудта тиихэдээ заабол хүрэжэ ерэхэт.

Ехэ-Цакирһаа хойшоо үгсэхэдөө, байгаалиин уран гараар бүтээгдэһэн, олон тоото зондо магтуулдаг үзэсхэлэн һайхан байгаэлитайнь танилсахат.

Түрүүшынхээ ябаһан хүндэ юумэн бүхэн һонин ааб даа. Дабаан дээрэхи оршон байдалые хомхойгоор тойрон хараашалхедаа, «Оо! Хушануд дээрэ борбоосгойнууд олон биил! Эндэһээ һамер олдолжо боломоор бэшэ гал?» — гэһэн бодол толгойдо эжэлүүдгүй ородог.

Борто тосхон үнгэрөөд, Баянголой дабаа үгсэжэ ябахада, залуу малшан Эдуард Цыденовэй үбэлжөөн харагдадаг. Энэ бэрхэ, залуу малшан хүбүүн тухай хөөрэхэ хүсэлтэй байгаа һаа, алдуу гаргахгүйт.

Захааминай районой партийна конференцидэ СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозой партийна эхин организациһаа һунгагдаһан 22 делегадай дунда Эдуард Дондокович Цыденов ошолсоо ха юм. Районой партийна конференциидэ областной партийна конференциидэ делегадаар һунгагдахадань, хэды шэнээн урма баяртай байгаа гээшэбиди? Наһанайнь намтар богонишье һаа, совхозойнгоо малшадай дунда дүй дуршэлтэй болоһон малшан гэжэ тоолгододог.

Угай малшан Дондок Цыденовэй бүлын зургаан хүбүүдэй нэгэниинь болохо Эдуард 1957 ондо Бортын, Баян-Голой дунда һургуули дүүргэһэн юм. Тиигээд сэрэгэй албанда абтажа, үнэн сэхээр сэрэгэй албе хээд, түрэл нютагаа бусаа.

— Түрэл нютагтаа түбхинэжэ ажаллахам, эжыдээ, аха дүүнүүдтээ туһалхам даа, — гэжэ Эдуард хүбүүн хэлээд, түрэл совхозойнгоо худэлмэришэдэй нэгэн болоо һэн. Энэньшье зүбтэй һэн. Юундэб гэхэдэ, ороидоол табатай байхадань, сагһаа урда эзэгэнь наһа баража, нарай нялха сэдьхэлыень эдэгэшэгүйгөөр шархатуулаа. Харин эжынь олон багашуултай үлөөшье һаа, бэрхэшээлнүүдые хуу дабажа, малшан нэрэеэ магтуулһаар 1983 ондо наһанайнгаа хүндэтэ амараалтада гараба. Эжынгээ амараалтада гарахадань, уг ааншалта хэрэгээ үргэлжэлүүлхэ хүниинь Эдуард байһан юм. Энэ сагһаа хойшо мүнөөдэр болотор Эдуард угайнгаа малшанай нэрые дорройтуулангүй, үндэр дээрэ үргэжэ ябана.

Энэ эй гэршэ гэхэдэ, КПСС-эй Захааминай райкомой ба райгүйсэдкомой, СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозой дирекциин, парткомой, профкомой ба ВЛКСМ-эй комитедэй олон тоото грамотануудболоно. Үнгэрһэн табан жэлдэ туйлаһан дүнгүүдынь муу бэшэ. Энэшье табан жэлэй туседэ дүүргэхэдэ таарамжатай һайн үндэһэ һуури табижа шадаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Ажалша, бэрхэ, оролдосотой, һайн зантай энэ хүбүүе совхозой парткомой секретарь Леонид Дымбрылович Сенгеев партида орохыень дурадхаа юм. Тиихэдэнь тэрэ коммунистын нэрэ хүндые даажа ябаха хүсэлтэй байһанаа мэдүүлжэ, 1985 ондо КПСС-эй гэшүүн болоһон байна. Энэ гурбан жэлэй туй[illegible] эн сэхэ, шударгы, ёнотой коммунист байһаниинь седо[illegible]оор тодорбо.

Районой 32-дохи партийна конференциин делегат, совхозой парткомой гэшүүн, агитатор Эдуард Цыденов областной партийна конференциин делегадаар һунгагдахадаа, районойнгоо коммунистнуудай энэ ехэ этигэл найдабариие үндэр бүтээсэтэй ажалаараа харюулхаб гээд мэдүүлээ. Энэ табан жэлэй хоёр жэлые эрхим дүнгүүдтэйгээр дүүргэжэ, КПСС-эй обкомой, райкомой болон райгүйсэдкомой грамотануудта хүртөө. Мүнөө тэрэ районой эрхим малшадай тоодо оронхой, 1987 ондо 100 үнеэн бүриһөө 84 тугал абаа. Нёдондо жэлдэ 63 тугал абаад, тэнжээжэ байна.

Гадна 1987 ондо тугалнуудайнгаа шэгнүүр дунда эзэргээр 543 граммаар дээшэлүүлһэн аад, 1988 оной зунай бэлшээриин үедэ 782 граммда хүргөө. Энэ малаа зүбөөр харуулһажа шадаха шадабариһаань сэхэ дулдыдана. Мүн сугтаа худэлдэг Оля һэмганайнь, үеынь нүхэр Володя Лыгденовэй хубита эндэ тон ехэ. Эдуард Цыденовэй удэридадаг энээхэн багахан коллектив шэнэ онол арганнуудые, түрүү дүй дуршэл хэрэглэхэ гээшэ манай эгээн түрүүшын зорилго гэлсэдэг. Тиимэһээ 1989 ондо арендэ подрядта оҗохоёо бэлэдхэл хэжэ байна.

Эдуард Дондокович Захааминай районой коммунистнуудай этигэл найдабариие үнэн сэхээр бэелүүлхын тула бии байгаа хүсэ шадалаа элсүүлэх байһанаа үнэн зүрхэнһөө мэдэрнэ. Залуу коммунист, мүнөө үеын урагшаа һаналтай малшадай нэгэн. Энэ хадаа манай совхозой партийна организациин омогорхол мүн.

Вл. ДАНЖАЛОВ.

Захааминай район.

ХАБАРАЙ ШАРАЙ

САГААН һарын гараһанһаа хойшо үдэр хоногой үнгэрэх бүри наранай эльшэ улам хурсадажа, хаа хаанагүй хабарай урин амисхаал үзэгдэжэ захалба. Үдэрынь яала игаажа, тала дайда зузаан сайһар хушагданхайшье һаа, хабарайхяар бага зэргэ боролон харагдадаг боложо эхилээ.

Нэгэ иимэ үдэр бидэ «Хэжэнгын гол» газетын редактор Б. Б. Бальжинимаевтай хамта һэгэлэлын голые үгсэжэ, Худанай совхозой бэрхэ хонишодой нэгэн Цымпил Перенгалаевич Будаевтанай үбэлжөөндэ зорижо ошоо һэмди.

Тэндэ хүрэжэ ерэхэдэмнай, хурьгадай хүхүүлгэн һаяшаг дүүрээд, мааралдаан, шуулдаан нам гэнхэй, газаахи олон таһалгатай хорёонууд соо хонид эдэлүүлэгдэжэ байба. Ужам ехэ хорёо соо үбһэнэй, һолоомоной һүринүүд тэбхылдэнэ, мүн эндэнь нарһанай ногоон шэлбүүнэн, хюрөөгэй хибэдэнэн адхаатай харагдана.

Ута хашаагай үүдэн нээгдэжэ, дундуур бэтэй, елэн хара үнэтэй залуу хүн гаража ерэбэ.

— Танилсагты, энэ отарын эзэн — Цымпил Будаев гээшэ, — гэжэ нүхэр Бальжинимаев бидэнниие тэрээнтэй золгуулба. Тиигээд өөртэнь иигэжэ хандана:

— Зай, хурьгад хэр абтажа байнаб? Мүнөө тэдэтнай хэды болооб?

— Хониднай январиин һүүл багаар хурьгалжа эхилээ һэн. Мүнөө бүхы 495 хонидоймной хахадһаа олониинь түрөөд, 300 шахуу шэнэ түлтэй болоод байнабди. Үдэрэй 15—20 хурьгад абтанал даа. Энэ янзаараа һаа, февралиин барагдатар хониднай булта хурьгалжа ходорхо ёһотой, — гэжэ ахалагша хонишон үсөөхэн үгөөр тоб байса хэлэнэ.

Иигэжэ хөөрэлдэһөөр хурьгадай абтажа байһан хашаа соо оробобди. Тэрэнэй тэг дунда газарһаа өөдэнь нэгэ метр шахуу болотор үргэжэ, нариихан һургаагхануудаар хэһэн шалатай 4 таһалга харагдана. Тэндэнь зуузаанаар һолоомон дэбдеэтэй, тус бүридэнь тусхай улаан гэрэлтэй зайн галай лаампанууд носожо байна. Тэрэнэй гэрэл дороньь буржагар сагааахан хурьгад обоорно.

Харай хурьгадые иимэ таһалганууд соо түлжүүлхэдэ хэр һайн байнаб? — гээд һонирхобобди.

— Һайн байнгүй яахаб даа. Доро, газарта байлгаһанда ородоо дээрэ үргэгдэлэн шалга дээрэ хэзээшье дулаан, хуурай байна ха юм. Эхэнэ гараһаар 2—3 хонооһон хурьгадые эндэ сруулжа, 6—7 хоногто, һайса боргожоторынь байлгаһабди. Һүүлэй гурбан жэлдэ энэ арга хэрэглэжэ, зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абаһаа салгань дээшэлээ, — гэжэ Ирина Ринчиновна хэлэнэ.

— Шэнэ гуримаар худэлдэг болоод байхада бүхы юумэн өөһэдһөөмнайл дулдыдаха гүб даа. Ондоо хэндэ найдахабибди. Юумэн хуул хэрэгтэй болоно. Тэр тэдэ хашаа дээрэхи вентиляциин хоолойнуудые шэнээр хэхэ гэхэдэ модон хабтагай олдоногүй. Тэдэнь түмэрөөр хэгдэнэн аад, ехээр нороно, сэнтэнэ, үнаниинь доошоо гоожоно. Мүн хонидо газаа талха тарха хэжэ үгэдэг хобоонуудай хуушаршоо. Баһал али аргыень олохэ шэнэлхэ болоноби, — гэжэ ахалагша хонишон хэлэнэ.

— Нүгөө талаараа хонишодой ажалые, һуудэл байдалые һайн болгохо түшаа совхознай ехэ анхарал хандуулна, юу хэлэхэб? Жэшээнь, манай 4 үхибүүд түхэреэн сүүдхын ясли-садта байлгагдана. Тэдэниемнай амаралтын үдэр автобусоор асардаг, абаашадаг юм. Автомагазин ходо ябажа, хилээмэ, талха гэхэ мэтые худалдадаг. Юрэдөөл, энэ халуун хаһада һаншан, һаатангүй һайнаар худэлхэ арга боломжо манда бии, — гэжэ Ирина нэмэнэ.

Тус ажахын бусадшье түрүү хонишод Б. Д. Гомбоев, Ц. Б. Бадмаев гэгшэдэй отарануудта түл баһал һайнаар абтажа байнхай. Совхозодо һүүлэй мэдээгээр 2000 гаран хурьгад абтаад, гарэа хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэнэ. Байгша ондо эндэхид бүхы ажахыгаараа зуун эхэ хонин бүриһөө 90-һээ үсөөн бэшэ хурьга абаха гэһэн социалис уялгаяа заатагүй дүүргэхэ гүйсэд эрмэлэлтэй.

М. НАМЖИЛОВ,

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ахалагша хонишон Ц. П. Будаев Ирина нухэртээ.

Авторай фото.

Хэжэнгын район.

ХЭХЭ АЖАЛЫНЬ ЕХЭ

ЕРЕВАН. Арменидэ туһалхаяа ерэһэн барилгашадай лагерьнууд дээгүүрхи олон тугуудта үшөө нагэ туг нэмэбэ. Буряадай түлөөлэгшэд тэрэниие үргөө

Спитакска районой дууһан һандарһан Шенаван тосхониие тэдэнэр бариха болоно. Механизаторнууд, барилгашад, модошо дархашуул, бетонщигууд, бусад мэргэжэлтэд хоёр жэлэй туршада энэ тосхониие һаргээхэ болоно.

Үчэтэй сагаа алдангүй, отрядай гэшүүд ажаллажа эхилээ. Хүндэ техникэ ба самосвалнууд бетон хэрэгсэлнүүдэй үлэгдэлнүүдые суглуулжа зөөнэ.

— Хэхэ худэлмэримнай ехэ, — гэжэ нүүдэл оньһожоруулагдамал колоннын начальник В. Пономаренко хэлэнэ. — Материалаар ба техникээр өөһэдыгөө хангаха, гол отрядай барилгашадай хэхэ худэлмэри бэлдэхэ хэрэгтэй. Техникэ ба барилгын материалнуудые нэмэжэ абаад, тэдэнэр ерэхэ юм. Һандаргаданан 115 гэрнүүдые задалжа, һуури дээрэнь нэгэ байратай 95 коттедж баригдаха болоно.

Энэмнай томо тосхон болоно. Буряадай мэргэжэлтэдтэй хамта Хойто Осетиин түлөөлэгшэд тэрэниие бариха болонхой.

ЭРХҮҮ ХОТО ХАЙШАН ГЭЖЭ ХҮГЖЭХЭБ

ЭРХҮҮ. Хүн зониие ажалтай байлгаха, гэр байраар, эдэ хоолой зуйлнүүдээр, транспортын ба бусад хангалгаар хангаха асуудалнуудые үргэлжэдэнь шиидхэхын тула Эрхүү хото хайшан гэжэ хүгжэхэ болоноб? Ангар дээрэхи областной түбтэ эхилһэн эрдэмтэдэй, проект зохёогшодой, предприятинуудай түлөөлэгшэдэй, партийна болон совет зургааануудай хүтэлбэрилэгшэдэй хабаадалгатай эмхидхэлэй — ажал ябуулгын наадан эсэ асуудалда харюу үгэхэ үялгатай.

Үнгэргэдэһэн Байгал далай шадарай байдал шэнжэлхэ таараар нёдондо жэлэй намар үнгэргэдэһэн социально-экологическа туршалга олониитын ехэ һонирхол үүсхэ һэн. Эмхидхэлэй ажал ябуулгын наадаһай гуримаар тэрэ баһал үнгэргэдэһэн байгаа. 2000 он болотор ба бүри холын хараатайгаар Эрхүү хотын хүгжэлтын харва шугамые тодорхойлогдо Москвагай бүлэг методологууд - консультантнуудһаа гадна, Сибириин городуудай нэгэдэлнүүдэй гэшүүд, түбэй түсэблэлгын-экономическа зургааануудай мэргэжэлтэд, айлшад хабаадаа.

НИИТЫН ЭКОЛОГИЧЕСКА КЛУБ

РЖЕВ (Калининска область). Дээдэ Волго дээрэхи энэ багахан хотодо байгуулагдаһан ниитын экологическа клуб элдэб наһанай ба мэргэжэлэй хүнүүдые нэгэдүүлдэг юм. Пенсионер ба һурагшад, худэлмэришэн ба райсоведэй депутат, түрэл хизаартаа дуратай бүхы хүнүүд «Ржевская правда» гэжэ районно газетын редакциндa суглэрһан байна. Түрэл хотодонь ба райондонь тохёолдоһон орёо хүшэр экологическа байдалтай холбоотой олон асуудалнууд тухай хүнүүд һанамжаяа хэлээ. Байгаали хамгаалхын түлөө эдэбхитэйгээр оролдохо гэжэ тэдэнэр хэлсэһэн байна. Хойшолуулангүй шиидхэгдэхэ эзргэтэй асуудалнуудай олоншье һаань, Ржевскэ гидроузелай барилгые зүбшөөхэгүй гээшэ гол асуудал болоно. Тэрэнэй бариндае һаа, бүхы Россин һулдэ тэмдэг болохо ородой агуухэ мүрэн эхиһээ адаг хүрэтэрөө тогтоогдомол нүхэр сөөрэм болохо жэшээтэй. (ТАСС).

СОВЕТ ОРОН ДОТОР

ҮТЭГЖҮҮЛГЭ ГА

Нуга сабшалангай үрэжэл һайжаруулһан вдууһа малда бердам хүрэхөөр үбһэ та ха зорилго хараалһан Түнхэнэй совхозо бүри намарһаа наг шэбхэ суглуулжа, по жэ захалһан юм. Жэшээлбэл, мүнөө Х Могой-Горхоной сабшаланда 5200 тонно наг шэбхэ гаргагдаа.

Шэмхын отделениин механизаторнууд хэнэ. Мүнөө эндэхи Елүүртын, Хэлтэгэй тэй луговодууд И. Шубин, Д. Шалданов гарна.

сөөнэй түрүү

ОН ДА ІЛУУЛА

Арадай НАЙДАДУУД

● Гэр байрын программа бэелүүлхын түлөө ажахын тоосоо хэрэглэхэ, кооперативна ба хубиин барилга эрхилхэ. ● Медицинскэ хангалга һайжаруулхын тулада предприятинуудые өөһэдынь поликлиникэ, больницатай болгохо. ● Арадай хэрэглэмжын эд бараа, эдеэ хоол элбэгжүүлхэ. ● Залуушуулай сүлөө сагые зохидоор эмхидхэхэ. ● Республика соогоо трикотаж гадар хубсаһа худалдаха магазин нээлгэхэ.

ЭРХЫ ДАА СЭДЬХЭЛЫНЬ

сэдьхэжэ ябаһан хүсэлөө бэелүүлээ. Юундэ иигэжэ хэлэбэбиб гэхэдэ, тэрэнэй дуратай геройнууд — Павка Корчагин, Павел Власов болон бусад худэлмэришэн ангиин түлөөлэгшэд ажабайдалай зүб харгыда ороһон, түрүү үзэл бодолтой хүнүүд болоһон байдаг. Улаан-Сэсэг тиимэһээ дунда һургуули дүүргээд, город ошожо, фабрика, заводто худэлхэ гэжэ сэдьхэдэг байһан юм. Тэрэ һанаһандаа хүрөө, һарбайһанаа абаа.

Зөн абариингаа энэл шанар шэнжые тэрэ хэээшье алдаагүй. Өөрын хүсэл зорилготой, тэрээндэ яажашье һаань хүрэдэг, һанаһанаа табидаггүй хүнүүд ажабайдалай үндэртэ хүрэхэл байна бшуу.

— Улаан-Сэсэг үгэ дуу үсөөнтэй, зохидхон даруу зантай, ехэл ажалша бэрхэ басаган юм. Худөөһөө ерэнэн залуушуулай дунда элдэбын хүнүүд дайралдадаг. Тэдэнние хүмүүжүүлхын тула нилээд оролдодог гэшэбди. Харин Улаан-Сэсэг эхэ, эсэгын һайн һургаалтай байгаа һэн. ВЛКСМ-эй фабрикын комитет тэрэнние гансата обеоржо, нийтын худэлмэридэ хабаадуулдаг болоо. Суглаа хураал дээрэ олон үгэ хэлэдэггүйшье һаа, хододоо зүйтэй, ухаансар юумэ дуулгадаг, үнэтэ дурадхал оруулдаг һэн. Удангүй тэрэнние партида абаа һэмди. Ямаршье даалгабари үгэхэдэмнай, һайнаар дүүргэдэг, харюусалга гээшые үндэрөөр сэгнэдэг. Энэ зангаараа байгаа һаа, хэло ошохо басаган даа, — гэжэ фабрикын парткомой секретарь байһан П. А. Соколов намда хэдэн жэлэй урда хөөрөөгшэ һэн. Тэрэнэй үгэнүүд үнэн байгаа.

Октябрьска районой комсомолой организациин Хүндэлэлэй самбар дээрэ Улаан-Сэсэгэй дурые харагша һэм. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай 45 жэлэй ойн хүндэлэлдэ тэрэ эдэбхи үүсхэл гаргажа, үйлдбэриингөө даабарине габшагайгаар дүүргэһэн намтартай. Тэрэ эршээ Улаан-Сэсэг мөнөөшье болотор алдангүй, ажалдаа эрхим амжалта туйлана, дээдэ шанарай продукци бүтээн гаргана. Тус фабрикын коллектив нимэ нүхэртөө найдажа, райсоведэй депутадаар хоёр зарлалда удаа дараалан һунгаад байна.

Харин мөнөө СССР-эй арадай депутадта кандидат болгоод байхадаа, урда мэтэ захяануудыень бэелүүлхэ, олоной түлөө ороолдохо шадалтай гэжэ этигээ.

— Нэхэгшэ У-С. Г. Дондукова мэргэжэлээ табан хургандаал адляар шудаланхай. Мөнөө нормынгоо ёһоор 2—3 машина хангаха ёһотой аад, 5—7 машина хангана. Хүнгэн промышленностиин худэлмэрилэгшэдэй ажалай дүнгүүд хэды шэнээн зоно (машина, станок) хангаһанһаа гаргагдадаг ха юм. Харин тиихэдэнь Улаан-Сэсэгэйхи 211 процентдэ хүрэнэ.

Уншагшадай бүри һайнаар ойлгохынь тулада нүхэр Дондукова мөнөө 1992 оной түсэбөөр худэлнэ гэжэ тобшохоноор хэлэһэн дээрэ хаш.

Коммунист У-С. Г. Дондукова арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабари амжалтатайгаар дүүргэжэ, «Ажалай шэн габьяагай гүлөө» гэһэн медаляар шагнагдаһан байна. Октябриин 70 жэлэй ойгоор КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай ойн баярай Хүндэлэлэй грамотада хүртөө һэн. Гэбэшье тэрэнэй нийтын худэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададагынь гайхалтай юм. «Бидэнэйнгээ эсэшоод, гэртээ түргэн ошохо гэжэ байхада, Улаан-Сэсэгнай депутадайнгаа худэлмэреэр ябашадаг юм. Интернат һургуулиин үхибүүдые өөрынгөө хүбүүнһээ үлүүгээр анхарнаш гэжэ зарим даа хэлэдэгбди. Зоной хэрэгэй түлөө унатараа ябаха хүн лэ даа», — гэжэ суглаа худэлдэг нүхэдынь хэлээ һэн.

Гурбадахи интернат һургуулиин багша Т. А. Чимитова Октябрьска национально-территориальна 516-дахи һунгуулиин округой һунгалтын урдахи суглаан дээрэ У-С. Г. Дондукова тухай ехэ дулаахаараар хэлээ һэн. «Эхэ, эсэгынгээ мэндэ байхада, үншэдэй тоодо сроод ябаһан үхибүүдтэ түрэлхидһөөнь үлүүгээр анхаралаа хандуулаһан хүн манай депутат Улаан-Сэсэг Гутаббаловна юм. Интернадтамнай тэрэ зөөлэхэн нааданхейнуудай болон нэхэлгын кружогуудые эмхидхэжэ, хүтэлбэрилжэ, хумүүжэмэлнүүдыемнай ямар гоёор һамааруулдаг болоо гээшэб? Интернадтамнай, мүн зунаймнай лагерьта ехэ юумэ хүүлээ һэн. Тиимэһээ СССР-эй арадай депутат болосд байгаа һаень, хараалһан юумэниинь урагшатайгаар бүтхэ гэжэ этигэнэбди», — гээд тэрэ багша т.мдэглээ бэлэй.

Үнэхөөрөөшье, хүниие хайрлаха, хүшэр хүндэ сагтань гараа һарбайха сэдьхэлтэй хүн депутадаар һунгагдабал, хэды түһатай һэм даа?!

Хэжэнгын районой «Первомайский» совхозой худэлмэришэн айлай долоон үхибүүдэй эгээл дунда үриинь боложо, 1956 ондо түрэһэн Улаан-Сэсэг жааханһаа хойшо хони адуулжа, дархан эсэгынгээ хажууда модо шулуу, түмэр тудэгшье һарбайлсаһаар хүн болоһон юм. Һургуулида һайнаар һурадаг байгаа. Аха, эгэшэ, дүүнэрынь бултадаа шахуу дээдэ һургуулитай, худэлжэ, һуража ябаһан газартаа хүндэтэй, бэрхэ мэргэжэлтэдэй тоодо ябадаг. Улаан-Сэсэгтэ ямаршье институдта орожо һуреха дүүрэн арга боломжо, шадал, эрдэм мэдэсэ байһан юм. Теэд худэлмэришэн болохо хүсэлынь үлүү, булюу байһандаа, энэ зам шэлээ бшуу.

Улаан-Удын гадар трикотаж хубсаһанай фабрикада орожо, ёһотойл хүн болоо. Түрэл коллективэйнгээ, мүн тэрэнэй кандидатурые дэмжэһэн «Бурятбыттрикотаж» нэгэдэлэй хүрэлмэришэдэй найдалые Улаан-Сэсэг Гутаббаловна Дондукова харюулжа шадаха гэжэ найдагдана.

В. ТОКТОХОЕВА.

Манай хөөрэлдөөн

ТАБИСУУРЫЕНЬ ГАРАЛСАЖА...

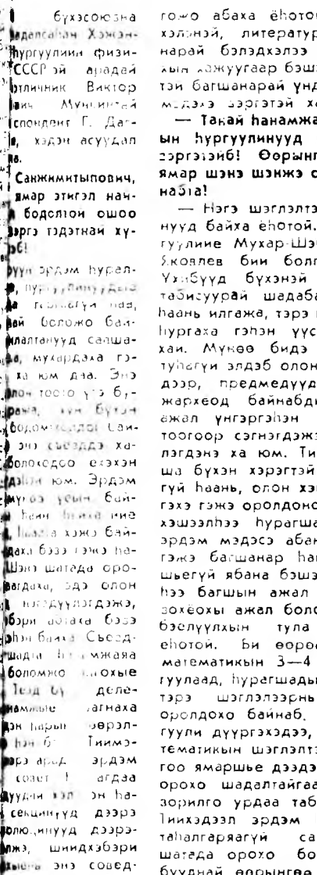

...бүхэсоюзна ...деепсаһан Хэжэнһургуулиин физи... СССР-эй арадай ...отличник Виктор ...Мунинтей ...спондент Г. Да... ..., хэдэн асуудал ...

...Санжимитыпович, ямар этигэл нань бодолгоо ошоо ...ргэ гэдэтнан хүсө!

— ...эрдэм һурал... ...болгожо ба... ...болгожо байна... ...лалтануудые сашаа... ..., мухардаха гэ... ...ха юм даа. Энэ ...тоосо үгэ б... ...ын сьездэ хал... ...болохоодоо ...юм. Эрдэм ...үгэ үсөө байн... ...ыень ...ие ...ыень ...ыень ...ыень

болгоё!»— гэhэн ёохорой дуун энээниие эли тодоор харуулна бшуу.

«Сагаан hараар, нүхэд!» гэhэн амаршалгаар шэмэглэгдэhэн сценын дэргэдэ Хэжэнгын районой түлөөлэгшэд бии боложо, буряад совет литературын үндэhэ hуури табигша Х. Н. Намсараевай түрэhөөр зуун жэлэй ой тэмдэглэгдэхэеэ байhан тухай хөөрэжэ, «Худөөгэй хоёр бэрхэшүүл» гэhэн шүлэглэмэл рассказыень уран гоёор найруулан, зүжэг харуулба. Тус hургуулиин театральна отделениин багша Е. Я. Санжимитыпова мүнгэн тобшо, hиихэ, дэнзэ hахюуhан гэхэ мэтын гоё hайхан зуудхэлнүүдые асаржа, олоной үзэмжэдэ табяа.

Сагаан эдеэнэй салгидан дэлбэрхэ энэ hарада эндэ арад зоноймнай хэшэгтэ эдеэн — айраг, үрмэн, ээзгэй, тараг, төөлэй, эреэлжэ, бүхэлеэр шанагдаhан мяхан, бууза гэхэ мэтэ табяатай. Басагад аягатай hу айшадта баринa.

Бэшүүрэй райондо Совет засагай яажа тогтоhон, шиhата эзбүүн тулалдаануудай болоhон тухай тус районой түлөөлэгшэдэй зохёоhон булан хөөрэнэ. 1902 ондо түрэhэн Дарисуу Цыреновна Цыреновагай хөөрөөе аша басаган Ларисань бэшэжэ абаhан байба.

Сэсэн мэргэн таабаринуудые оньhон үгэнүүдые хэлэhээр сэнхир уужам Яруунын айшад бууба. Тэдэнэр нютагhаань уреан гараhан уран зохёолшод ба поэзиудые Ц. Н. Номтоевые, С. С. Цырендоржиевые, суута hаалишан А. Ц. Жамьяновае, дуушан Г. Шойдагбаевае ба бусадые hайхан үгөөр дурдана Энэ зужэглэмэл нааадые бэлдэhэн Ярууна нютагай түлөөлэгшэдые нэрлэбэл, иимэ: багшанар ба хамуужуулэгшэд Б. В. Цынгуев, Х. Б.-Ц. Пурбуева, С. Ц. Дашиева Н. Р. Бадмаева, hурагшад Соёлма Цырендоржиева, Мүнхэ Цыренсодржиев, Эрдэм Аюшеев, Доржо Гармаев, Лариса Мункоева. Хубүүд арадайнгаа нааданнуудые эрхилжэ, бүхэшүүлэй барилдаа эхилнэ, шагай шүүрэнэ...

Могой баатар жэлнай морилоод мандаа ерэбэл даа.
Амгалан жэл болохонь болтогой,
амжалтата жэл болохонь болтогой! —

гэжэ олоной үреэхэлээрнь, ногоо-эреэн Могой жэл гаража. олониие хүхеэнэ.

— Мүнөө саг хубилжа, арадай ёно заншалнууд hэргээгдэжэ захалаа. Сагаан hарын найр наада үнгэргэхэ тухай үхибүүдтэ дурадхахадамни, ехэ дуратайгаар бэлэдхэл ябуулба. Арадайнгаа аман зохёолтаабари, онтохонуудые, оньhон үгэнүүдые — сээжэлдэжэ, мэдэжэ абахадань, үлүү болохогүй ха юм даа,— гэжэ «Буряадай АССР-эй габьяата багша» гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртэhэн, нэгэдэхи интернат hургуулиин буряад хэлэнэй ба литературын багша Ж. Д. Жамбуева хөөрэнэ.

— Арадай ёно заншал, нааданнуудые, аман зохёол мэдэжэ абахын хажуугаар үхибүүд «Минии Эхэ орон — СССР» гэhэн үряа доро худэлмэри ябуулжа, Буряад оронойнгоо олон районнуудай түүхэтэйнь, суута хүнүүдтэйнь, ёно заншалнуудтайнь, дуу, хатаргайнь гүнзэгыгөөр танилсана бшуу Эхэ орондоо дурлалга тоонто нютагтаа дурлаhанhаа эхитэй ха юм.— гэжэ интернат hургуулиин директор Ж. Б. Санжиев үргэлжэлүүлнэ. — Үхибүүдтэ «ямар районhоо ерэhэмта, тэрэн тухайгаа наада бэлдэгтыгэхэдэ, дуратайл байгаа ааб даа. Нютагаа мартахаяа хэн арсаха юм. Манай интернат hургуулида эгээл олон hураг шад ямар районhоо hуранаб гэхэдэ, Эздын районойхид болоно.

Ёохор нааданай мүнхэ дүхэриг... Эндэ хүгшэн залуугүй, hурагшад, айлшад, багшанар хамтадаа дуулана, хатарна. Айлшадай дунда СССР эй арадай депутадта кандидат Д. С. Сандитов, хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй кандидат, Д. Банзаровай нэрэмжэтэ Буряадай багшанарай институдай багша В. Б. Махатов, Буряадай филиалай эрдэмтэ худэлмэрилэгшэ С. Бабуев, Улаан-Удэ хотын дунда hургуулинуудай буряад хэлэнэй багшанар байлсаа. Эндэ ёhотойл найр наадатай сагаан hарын hайндэр болоо.

И. ТУМУРОВА.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Сагаан hарын найр нааданда хабаадагшад; 2. Ямар гоё ёохор бэ!

В. ГАРМАЕВАЙ фото.

Спорт — *Спорт* — *Спорт*

ХОЁРДОХЁО ҮНГЭРГЭГДЭБЭ

Буряад ороной физкультура ба спортые хүгжөөлгын түүхэдэ республикын физическэ культура болон спортын удэрнүүд хоёрдохёо үнгэргэгдэбэ. Энэ удаада манай республикын элитэ ехэ спортсменүүд, тренернүүд, мэргэжэлтэд Бэшүүрэй райондо сугларhан байгаа.

Физкультура ба спортын удэрнүүд районой Соёлой байшан соо баярай оршон байдалда нээгдэбэ. Районой харюусалгата худэлмэрилэгшэд, элитэ мэдээжэ мэргэжэлтэд, спортсменүүд худөөгэй ажалшадай, худэлмэришэд болон алба хаагшадай, hурагшадай урда үгэ хэлээ. Энээнэй hүүлээр элүүр энхэ байдал тухай, физическэ культура ба спорт эрхилэлгын аша туhа тухай богони хэмжээнэй гурбан фильм харуулагдаа.

Үглөөдэрынь эдэ удэрнүүдтэ хабаадагшад дурбэн булэг боложо хубаараад, районой худөө нютагуудаар ябажа, хүнүүдтэй уулзаhан, республика дотор спортын эдэбэ зүйлнүүдэй ямараар хүгжөөгдэжэ байhан тухай, спортын залнуудай, комплекснуудай баригдажа байhан тухай хөөрэhэн байгаа. Эзлжээндэ худөө нютагайхид ендэртэ гарахадаа, ажабайдалдань, ажал хэрэгтэнь физкультура болон спортын ямараар нүлөөлжэ байhан тухай, спортын дуратай зүйлнүүд тухай хөөрэбэ.

Гиир үргэгшэдэй, СССР-эй чемпионадта мүнгэн медаляар шагнагдаhан Сергей Леоновой Шэнэ-Бэрээнhээ спортын мастер Владимир Цурканай мэргэжэл шадабарыя харуулхадань, сугларагшад ехэ багагүй омогорхон хаража урмашаhан байгаа. Гаhар хүсэтэй хубүүдэй хоёр пүүдэй гиирээо наадахадань, илангаяа баясаба.

Hүүлэй жэлнүүдтэ ритмическэ гимнастика манай ажабайдалда улам үргэнөөр нэбтэржэ байна. Ирагүү hайхан хүгжэм доро басагадай уян нугархай упражненинуудые гүйсэдхэхэдэнь, сугларагшад хужаргаhан харана. «Бурятферммашэ» нэгэдэлэй инженер-конструктор Марина Поповагай, ВСТИ-гэй студентка Ольга Дмитриевагай, 9-дахи хүүгэдэй саадай хүгжэмэй хүтэлбэрилэгшэ Юлия Орловагай, профсоюзуудай спортын булгэмэй ритмическэ гимнастикын тренер Елена Хандероваг гүйсэдхэhэн композициннуд худөө нютагайхидта hайшаагдаа. Сугларагшад, илангаяа эхэнэрнүүд олон тоото асуудалнуудые hураhан байна.

Уран hайханай гимнастика хэнэй дура татахагүйб даа? Эдир гимнастканууд Марина Сластина, Лара Балыкова, Оля Очирова, Лара Бочкова, Оля Худякова, Оля Волошина гэгшэдэй упражненинуудые уян нугархайгаар гүйсэдхэхэдэнь сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар үгтэба.

Эртэ үрдын нааданууд болохо даам болон шатар хүн бүхэнэй анхарал татадаг, hонирхол үүсхэдэг гээшэ. Республикын хэдэ дахин чемпион, тренер Игорь Брылев даамаар Буряадай АССР-эй чемпион, электровозой машинист Владимир Макаров эршэмтэйгээр худэлхэ ушэхэтай болобо.

Буряадай худөө ажахын институдай багша, педагогикын эрдэмэй кандидат Владимир Фомин баг-кунаейнхидэй урда үгэ хэлэхэдээ, энэ хэмжээ ябуулга КПСС-эй райкомой бюлоо республикын Госкомспортын үүсхэлтэр эмхидхэгдээ гэжэ онсолок тэмдэглээ. Тэрэ худөө нютагта физкультура ба спортые үргэнөөр хүгжөөхэ арга олгохо юм.

Бэшүүрэтэ бокс үргэнөөр хүгжөөгдэнхэй. Эгээл тиимэhээ СССР-эй үрдын чемпион педагогикын эрдэмэй кандидат, доцент Валерий Стрельниковтэй уулзалга эдир спортсменүүдтэ, тэдэнэй тренернүүдтэ ашатай туhатэй байба.

СССР эй габьяата тренер, улаасхоорондын классай спортын мастер Мэлс Дабаевтай, шатараар республикын арба дахин чемпионка, биологиин эрдэмэй кандидат. ВСТИ-гэй багша Лубсама Гармаеватай, Спортын мэргэжэл дээшэлүүлхэ hургуулиин директор, РСФСР эй габьяата тренер Виктор Баймеевтэй уулзалганууд тэгэнэй хөөрөөнүүд худөөгэй ажалшадай, илангаяа залуушуулай зүүхэ гэльхэлдэ удаан саг соо маргаадахагүй.

Физкультура ба спортын удэрнүүд худөө нютагуудта эдэ бүгэдые хүгжөөхэ, хүн зоной бэе махабадые эдүүр энхэ болгохо арга олгохо байна.

В. СЫДЕЕВ.

ТОБШОХОНООР...

ХҮНГЭН АТЛЕТИКЭ. Социалис оронуудай спортсменүүдэй дунда хүнгэн атлетикээр уласхоорондын мүрысөөн Болгариин Сливень хотодо болобо.

Нютагаймнай басаган-спортын мастер Наталья Соломинская СССР-эй суглуулагдамал командын бүридэлдэ оруулагдажа, 5 километрэй зайда түрүүшынхээ урилдахадаа, 15 минута 36 секунда саг харуулжа, дүрбэдэхи hуури эзэлбэ. Эндэ илалта туйлаhан ГДР-эй спортсменка Ульрихhаа ороидоол 13 секундаар гартаhан байгаа. Дүн хамта 94 спортсмен басагад урилдаанай харгы дээрэ гараhан байха юм.

Эдэ удэрнүүдтэ Н. Соломинская февралиин 28-да Батуми хотодо үнгэргэгдэхэ СССР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ бэлдэжэ байна.

Марафоной зайда урилдаагаар залуушуулай бүхэроссин нааданнуудай түгэсхэлэй мүрысөөн Сочи хотодо үнгэргэгдэбэ. Улаан-Удын гарнизоной сэрэгэй алба хаагша, спортын мастерта кандидат Михаил Казанцев 42 километр 195 метрые 2 час 33 минута соо гатэлжа, апрелиин эхеэр Ужгород хотодо үнгэргэдэхэ залуушуулай бүхэсоюзна нааданнуудта хабаадаха эрхэдэ хүртөө.

ХОККЕЙ. ВЛКСМ-эй ЦК-гай «Алтан шайба» гэжэ клубай шанда хүртэхын түлөө городой түрүү hуури эзэлхын түлөө түгэсхэлэй мүрысөөн Улаан-Удын 18-дахи hургуулиин хоккейн талмай дээрэ үнгэргэгдэбэ.

Түгэсхэлэй нааданда 18-дахи hургуулиин команда Железнодорожно районой Загорско hуурирай хоккеистнүүдые 3:2 тоотойгоор шүүжэ, чемпионоо болобо. 15-дахи hургуулиин hурагшад гурбадахи hуурида гараhан байгаа.

Республикын эдир хоккеистнүүдэй мүрысөөн март hарада болохо юм.

Б. М. ЖИГЖИТОВ.

ХОККЕЙН hОНИН

Бүмбэгэтэй хоккейгээр республикын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөнэй хоёрдохи дүхэригэй эзэлжээтэ нааданда авиационно заводой «Забайкалец» команда Кабанскын районой Селенгинск hууринай «Сэлэнгын» хоккеистнүүдтэй уулзаба. Нэгэдэхи дүхэригтэ 3:3 тоотойгоор тэнсэhэн байгаа hаа, энэ удаада «Сэлэнгэ» команда 5:4 тоотойгоор илаба. 17-дохи нааданай hүүлээр авиационно заводой команда 31 очкотой болонхой, 12 нааданай hүүлээр «Сэлэнгэ» 21 очкотой болоод, түрүү hуури эзэлхэ хүсэл эрмэлзэлтэй байhанаа харуулна.

Турунтаевын «Спутник» командын ерээгүй дээрэhээ 5:0 тоотойгоор илалта «Торпедэдэ» олгогдоо.

Шайбатай хоккейгээр Буряадай АССР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн шиидхэхы шатадаа оробо. Нёдондо жэл хоёрдохи hуури эзэлhэн ЛВРЗ-гэй спортклубай команда байгша ондо илангаяа эдэбхитэй hайнаар наадана. Тиихэдэ мүрысөөндэ түрүүшынхээ хабаадажа байhан Хойто-Байгалай районой «Сибиряк» команда онсо шалгарна.

ЛВРЗ-гэй спортклубай команда нёдондо жэлэй чемпион «Локомотивай» хоккеистнүүдтэй наадахадаа, түрүүлэн 3:1, удаань 8:6 тоотойгоор үүрбэ. Тиигэжэ шухала дүрбэн очко абаад, ЛВРЗ-гэй спортклуб 31 очкотойгоор түрүү hуури эзэлжэ ябана. «Сибиряк» команда ороидоол нэгэ очкогоор гартана. Энэ урагшагүйдэлгэhөө «Локомотив» түрүү hуури эзэлхэ аргаяа алдаа гэхэдэ болохо.

Б. МИРОМАНОВ.

Сэнхир экран

СРЕДА, 22
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 7.30—«120 минута». 9.35—«Сибириадан— уран hайханай фильм. 2-дохи, 3-дахи фильмүүд. 11.45—Шэнэ hонин. 11.55—«Дэлхэйе тойроо». 16.30 — Шэнэ hонин. 16.45— Хубилган шэнэдхэлгын прожектор. 16.55— СССР эй МВД-гэй дотоодын сэрэгүүдэй ансамбдиин концерт. 17.45—«Танзиля»— баримтата фильм. 17.55— Хүүгэдтэ зорюулагдаhан дамжуулга. 18.55—Дэбжэлтэ. Мэдээсэл. Соносхол. Баруун Европын ороннуудай шэнэ технологи тухай. 19.40—«Мүнөөдэр—туби дэлхэй дээрэ». 19.55— Останкинадахи концертнэ студида «Правда» газетын ахамад редакторай орлогшо, экономическа эрдэмэй доктор, профессор Д. В. Валовтой уулзалга. 20.55—«Сибириада»— уран hайханай фильм. 2-дохи фильм. 22.00— Время. 22.35— Хубилган шэнэдхэлгын прожектор. 22.45— Надежда Константиновна Крупскаягай түрэhөөр 120 жэлэй ойдо, «Надежда»—уран hайханай фильм. 00.15—«Мүнөөдэр — туби дэлхэй дээрэ». 00.30— Санын спортоор дэлхэйн чемпионат. 15 километр. Эрэшүүл.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—Үглөөнэй гимнастика. 9.15— Гэрэй академи. 9.45, 10.35— Оршон тойронхи дэлхэймнай. 10.05, 12.05— Немец хэлэн. 10.55— Эрмитажай светильнигүүд. 11.05— ПТУ-гай hурагшадта. Гэр булын ажабайдалай ёно заншал. 11.35, 12.35 — Физикэ. 6-дахи класс. 13.05 —«Солдаты на пенсии»— баримтата фильм. 13.35—«Каратаи» телеочерк. 13.55— Шэнэ hонин. 14.05— Литвагай камерна оркестрэй республикын габьяата коллективэй концерт. 14.50—«Маршал Рокоссовский. Жизнь и время»— баримтата фильм. **Улаан-Удэ.** 17.30— Киноочерк. 17.40—«Ая-ганга» телеклуб. Захааминай районой Цахирай дунда hургуулиин хүүгэдэй дуу, хатарай жэшээтэ «Ургын» ансамблиин концерт. 18.30 «Кооператив: арга боломжонууд ба шиидхэгдэхэ асуудалнууд». 19.00—Байгал. 19.20— **СССР-эй Совет Армиин ба Лалайн-Сэрэгэй Флодой удэртэ телевизор харагшадай бэшэгүүдэр концерт-амаршалга.** 20.00 — Соносхолнууд. **Москва.** 20.10 — Футболоор нүхэр ёноной уулзалга. Болгариин ба СССР-эй суглуулагдамал командинуд. Забhарлалгадань —20.55 —«Амгалан нойрсогты, багашуул!» 22.00— Время. 22.35— Хубилган шэнэдхэлгын прожектор. 22.45— Спортивна дамжуулга.

Кино, театрнүүдта

РУССКИЙ ТЕАТР ДРАМЫ
24 февраля — ЗВЕЗДЫ НА УТРЕННЕМ НЕБЕ (ГРУППА РИСКА)— в 19-30.

«ДРУЖБА»
РЫСЬ ВОЗВРАЩАЕТСЯ — в 10, ЛЮБОВЬ ВЫИГРЫВАЕТ (2 серии)— в 11-40, 16-20, ИГЛА — в 14-20, 19, 21 (удг.).

«РОДИНА»
КУВЫРОК ЧЕРЕЗ ГОЛОВУ — в 10, 16, НА СЛЕДУЮЩЕЕ УТРО — в 12, 14, 18-10, 20, 21-50.

«ПРОГРЕСС»
Красный зал — ОСОЗНАНИЕ (2 серии)— в 10, 12-40, 15-20, 18-10, 20-50. Зеленый зал — ШКОЛЬНЫЙ ПРИЗРАК — в 10, НАБЛЮДАТЕЛЬ — в 11-50, 13-40, 15-30, 17-20, 19-10, 21.

«ЭРДЭМ»
КУДА ДОСКАЧЕТ РАННЯЯ ПТАШКА — в 9-40, 11-10, 12-40. КАТЕНЬКА — в 14-20, 16-10, КАК ОТЕЦ И СЫН — в 17-50, 20, 21-40.

«ОКТЯБРЬ»
Киноклуб «Веселые человечки» — в 9-40, кинолекторий «Красный, желтый, зеленый»— в 14, В КРУГУ — в 11-20, 18-10 (удл.), МАЛЕНЬКАЯ ВЕРА — в 15-40, 20-20.

«АРШАН»
АССОЦИАЦИЯ ЗЛОУМЫШЛЕННИКОВ — в 19, 21.

«ВОСТОК»
СКАЗКА ОБ ОТВАЖНОМ КУЗНЕЦЕ — в 13-30, ЕСЛИ ТЫ НЕ СО МНОЙ (2 серии)— в 18, 21.

«БАЙКАЛ»
ВОСКРЕСНЫЙ ДЕНЬ В АДУ — в 18-30 20-30.

ВИДЕОЗАЛ «ПРЕМЬЕРА»
ИГЛА — в 10, 17.30, УЗНИК ЗАМКА ИФ, 1 фильм — в 11-30, 2 фильм — в 13-50, ОТВЕТНЫЙ ХОД — в 15-40.

ВИДЕОЗАЛ «ОКТЯБРЬ»
СЛУЧАЙ В КВАДРАТЕ 36—80— в 10-30, 19-50, УТРЕННЕЕ ШОССЕ — в 12-30, 16-20, НОВЫЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ НЕУЛОВИМЫХ — в 14-30.

ВИДЕОТЕКА (ул. Иванова, 19)
ЛОМА — в 11, СБОРНИК МУЛЬТФИЛЬМОВ — в 12-20, УСАТЫЙ НЯНЬ — в 13-40, ЧЕЛОВЕК НЕВИДИМКА — в 15, ТРАНССИБИРСКИЙ ЭКСПРЕСС —16-40, ГОНДЗА-КОПЬЕНОСЕЦ (2 серии)— в 18-20.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: индекс 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная— 2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретарь—2-50-52, секретариат—2-66-76; отделы: партийной жизни—2-60-91, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-66, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21, 2-57-63, информации—2-34-05, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81, корректорская—2-33-61, выпускающие—2-35-95, собственные корреспонденты: п. Баргузин—91-1-44, п. Кырен—91-7-18, Северобайкальск—35-73, п. Хоринск — 55-6-99.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35 Н-00357. Заказ № 45. Индекс 04610.